

КРИТЕРІЇ І ПОКАЗНИКИ ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

І. О. Климчук, к. пед. н.

За сучасних умов розвитку економіки України однією з гострих проблем освіти є не тільки відсутність державного фінансування, а й неефективність використання коштів навчальними закладами, без чого неможливий їхній подальший розвиток, досягнення певного рівня в міжнародному рейтингу освітніх стандартів. Недостатній рівень розробки ефективного використання державного фінансування закладів освіти вимагає подальших наукових пошуків і доробок з метою вдосконалення показників та критеріїв/індикаторів оцінки діяльності як загальноосвітніх навчальних закладів, так і прогнозування та розвитку всієї системи загальної освіти в Україні.

Дослідженню проблем моніторингу та оцінки якості освіти на державному і регіональному рівнях, результативності діяльності педагогічних працівників та учнів, питанням вимірювання та вдосконалення управлінської діяльності керівників навчально-виховних закладів, технології оцінювання управлінської діяльності їх керівників, оцінці ділових та професійних якостей педагогічних працівників присвячено значний науковий доробок вітчизняних авторів. Сучасні міжнародні критерії/показники вимірювання якості та прогнозування розвитку освіти в різних країнах представлені широким спектром індикаторів, зокрема: освітні показники/індикатори Ради з освіти Європейського Союзу, Освітні індикатори Міжнародного Консультативного Форуму з освіти для всіх, Освітні індикатори ЮНЕСКО, ОЕСР. Окремі освітні індикатори входять до системи міжнародної оцінки суспільного розвитку окремих держав, до різних

моніторингових систем, зокрема індекс людського розвитку (Human Development Index), що використовується у щорічних звітах ООН, за допомогою якого визначається рейтингове місце держави у світовій системі.

Огляд наукових публікацій з проблем визначення основних критеріїв/показників розвитку загальної освіти в Україні уможливив зробити висновок, що питання підвищення якості освіти, процедура розробки нових критеріїв оцінки та прогнозування розвитку загальної середньої освіти неможливі без відповідного критичного аналізу теперішнього стану фінансування освіти в країні.

Метою дослідження за період 2016 р. було: пошук, обробка та аналіз основних статистичних показників розвитку освіти в Україні за період 2008—2016 рр., а також фінансових показників розвитку середньої освіти зокрема. Відповідно до поставленої мети здійснювався аналіз показників: загальних витрат на освіту в Україні порівняно з країнами Західної Європи; витрат на одного учня за рік в Україні та в країнах Західної Європи; структури видатків у державних закладах освіти в Україні та в країнах Західної Європи; державних витрат на різні рівні освіти в Україні та країнах Західної Європи; пошук та аналіз даних річної заробітної платні вчителів в Україні та в країнах Західної Європи.

Матеріалами для проведення дослідження були: наукові джерела, дані Державної служби статистики України, міжнародних організацій (OECD, Eurydice), дані міжнародних інформаційних джерел — індикатори світового розвитку (World Development Indicators).